

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 20
Serviciul românesc nu se
primăsc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
SECHETE se primăsc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anafieri:
în Viena: M. Duker, Hermann
Schölkopf, Rudolf Mosse, A. Oppelt,
Kochfolger; Anton Oppelt; J.
Damasch, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Richard Berner; în
București: Agenția Hanas. Suc-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoly & Leubmann.
Prețul înscrisurilor: o serie
garmond pe e colônă 6 cr. și
50 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicații mai dese după
tarifă și învoiașă.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X

„Gazeta” ieșe în mâ-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. coșetori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
teșgul Inului Nr. 30 etajiu
L: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
8 fl. Un esemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 247.

Brașov, Joi 6 (18) Noemvre

1897.

„Situatiunea schimbată”.

I.

Nu pôte fi ceva mai firesc, de-
cât ca, după toate câte le-am pățit
de câțiva ani și în deosebii după
cele ce le-am vădut și le-am audut
dela visita de astă vară a Regelui
României încôce — publicul nostru
românesc să încépă a fi nerăbdător
de-a cunoșce odată adevărul deplin
relativ la situația poporului.

Cum-că raporturile nôtstre este-
riore față cu factorii puterii publice
din statul ungar și din monarhia
numai bune nu sunt, și cum-că spe-
ranțele, ce și le-au pus mulți într-o
favorabilă influințare a legăturilor
prietinesci încheiate din partea Ro-
mâniei cu Austro-Ungaria și cu cele-
lalte state ale triplei alianțe asupra
sortii poporului nostru nu s'au îm-
plinit, publicul român de dincôce o
vede și o simte. El e pe cale chiar
de a se convinge, că toate așteptările
ce-au fost nutrite ani de-arândul în
sînul lui de-o parte a pressei nôtstre
de dincôce și de dincolo, au fost
ilusii deșerte, cel puțin pentru acuma
și pentru viitorul cel mai apropiat.

Cu cât însă României nôtstri, în-
grijați de sôrtea poporului, se con-
ving tot mai mult despre trista rea-
litate în ce privesce raporturile nôt-
stre esteriore, cu atât mai tare se
manifestă dorința lor de a sci, cum
stăm noi între noi, la ce avem să
ne așteptăm dela factorii nôtstri in-
teriori și ce trebuie să facem, cum
trebuie să lucrăm de aici încolo spre
a corespunde marilor esigente ale
apărării nôtstre; c'un cuvânt, vreau să
scie, cum am dis, deplinul adevăr
asupra stării nôtstre dinăuntru.

Așa ne-am convins cel puțin din
dispoziția, ce-o observăm în toate păr-
țile și care resuflă icî-colo și din
câte-un articol al foilor nôtstre de
dincôce.

El bună și sănătoșă acêșta dis-
poziția, acêșta dorință de a-și da
sêmă de starea reală a lucrurilor la
noi acasă, și datorita nôtstră publi-
cistică este să o sprijinim din toate
puterile, căci numai pe calea acêșta
putem ajunge să ne desmetecim
odată din ameteșla politică, de
care am fost cuprinși atâta timp și
să vedem cu ochi limpeși ceea-ce
se petrece cu noi și împrejurul
nostru.

Acêșta într-o atâta este de ne-
cesar în împrejurările și mai grele
de astăzi, încât publicistica nôtstră
are adî o îndoită răspundere pentru
tot ce comunică în astă direcția
cu publicul nostru românesc de aici.
Este o datorie supremă a nôtstră să
sprijinim din toate puterile dorința,
ce se manifestă din toate părțile de-a
câștiga claritate și siguranță deplină
asupra stării lucrului, și nu numai
să nu contribuim cu nimic ca să
aducem publicul din nou în târbă-
cêșla asupra problemelor grave ce
i-se impun, ci să căutăm cu tot adin-
sul a-l feri de-a recăde în aiurările
unei politice, care neavând o basă
solidă, a trebuit să ajungă la fiasco,
ce deja îl putem pipăi.

Vedem cu mirare, că cu toate
esperiențele triste, ce am trebuit să
le facem mai ales de vre-o trei ani
încôce, totuși se mai gășesc elemente
între noi cari par a-se oferi din nou
pentru a face treburile acelei po-
litice nefaste, ce a fost importată
la noi spre stricăciunea și slăbirea
nôtstră și care acum după toate sem-
nele, în mânia „situațiunei schim-
bate”, umblă să continue cu con-
cursul uneltelor ei firul desastrelor,
de care suntem sătui până 'n gât.

Decă noi României asupriți am
suferi, ca și de aici încolo să se
continue spectacolul respingător și
revoltător, ce s'a desfășurat în anii
din urmă înaintea ochilor nôtstri, pe
contul intereselor și a solidarității
nôtstre naționale, atunci în adevăr
am merita să fim taxați de nisce
nemernici.

**Politica internațională a Româ-
niei.** Sub titlu acesta cetim în „Drapelul”:
„Pester Lloyd” primăsc din București
următoșea telegramă: „Școirea unor diare
despre intenționata vizită a Regelui Carol
la Curtea rusă se confirmă cu observația,
că acêșta vizită nu însemnă o novă constela-
ție politică, dată fiind armonia actuală din-
tre Rusia și Tripla alianță în Orient.”

Cu totă observația acêșta, nu rămâne
mai puțin adevărat, că visita Regelui la
Curtea rusă își are importanța sa politică.

Așa dișă armonie dintre Rusia și Tri-
plarea nu exclude un antagonism marcat
dintre interesele rusesci și cele austro-un-
gare în Orient; și în asemenea condițiuni
visita anunțată, urmând polemicei oficișe
româno-maghiare, însemnă, că „alipirea Ro-
mâniei la politica monarhiei habsbur-
gice”, — după cum spunea articolul din
„Național Zeitung” — a făcut un regres im-
portant.

Se pôte, ca viitorul să ne reserve mari
surprise.

Conflictul austro-turc. Conflictul,
care s'a ivit între monarhia austro-ungară
și între Pôrta autonomă din causă, că su-
ditul austriac *Brazzafoli* a fost espulșat din
Mersina, nu s'a aplanat încă până acum.
În urma espulșării, ministrul *Goluchowski* a
dat ordin ambasadorului austro-ungar din
Constantinopol, br. *Calice*, să pretindă cea
mai desăvârșită satisfacția dela Pôrta și
încă la un termen fixat, ou alte cuvinte, să
adreseze ultimul Pôrtei. Baronul *Calice* a
și trimis ultimatul, în care cere, depărtarea
din post a valiului din Mersina și a muta-
șerief-ului turcesc; mai departe, ca autori-
tatea militară turcescă să facă onorurile
militare convenite în port stindardului aus-
tro-ungar. Conținutul acestei note a comu-
nicat'o br. *Calice* tuturor ambasadorilor.
Terminul satisfacțiunei e pus pe dișna de
mâne. La cas, că Pôrta n'ar face destul
acestei pretensiuni, ambasadorul *Calice* va
părăsi numai decât Constantinopolul. Pen-
tru cazul acesta — după cum afirmă o șoire
telegrafică din Viena — ministrul comun
de rășboi austro-ungar a trimis două năi
de rășboi la Mersina ou ordinul, că decă
Pôrta nu va da satisfacția până Joi la
amiași, să bombardeze Mersina. — Se sus-
ține însă cu siguranță, că Pôrta nu va în-
târșia a da satisfacția pretinsă.

Milione pentru armată. „*Neue
Freie Presse*” de adî aduce școirea, că suma
ce va cere-o ministrul comun de rășboi
dela delegațiunii, nu va întrece bușgetul
de până acum decât ou 1/2 milion. Minis-
trul comun de rășboi manifestă o mare
reservă în raportul seu și a șters din bud-
getul extra-ordinar atâta, cât va cere în
bușgetul ordinar pentru armată. Ministrul
va cere totu-și un credit extra-ordinar de
7 milioane florini pentru armată, sumă ce
dișce că-i trebuie pentru procurarea de pușci.
Ministrul de marină încă va cere un cre-
dit extra-ordinar pentru construirea de năi.

**Apponyi despre autonomia ca-
tolică.** Conteș Albert Apponyi interviewat
fiind asupra autonomiei catolice de cătră
un corespondent al lui „*Nemzet*”, a diș în-
tre altele: Noi în primul rând trebuie să
întrăm în înțelegere ou guvernul, cu el tre-
buie să ne sfătuișim, și după capacitați reci-
proce se aflăm minimul, sub care auton-
omia nu se pôte duce la sfârșit bun în
mod serios... Guvernul trebuie să facă și
ei unele concesșini. Decă autonomia nu
va avé nici o influență asupra numirilor
de episcopi, atunci ea nu plătesce o cêșă
degerată. Ce drepturi și ce sferă de acti-
vitate va rămâne atunci autonomiei? Noi
la totă întâmplarea trebuie să luăm înțele-
gere nu numai ou guvernul, ci și ou corul
episcopesc.

„Circulară patriotică”.

Sub acest titlu comunică „*Egyetértés*”
următoșea școire de necreșut:

„Episcopol greco-catolic dela Gherla
Ioan Szabo a adresat nu de mult o cir-
culară cătră preoții greco-catolici din
comitatul *Sătmărușului*, prin care le impune
ștrict preoților, ca estrasele matriculare
de ori-ce șoie să le redacteze în limba sta-
tului, va să dișă în limba maghiară.”

Nu șcim, cum și de unde a pri-
mit „*Egyetértés*” acêșta monstrușă
școire. Ne vine a crede însă, că e
vorba mai mult de-o dorință a șo-
viniștilor maghiari, decât de-un fapt
împlinit, căci nu ne putem închipui,
ca un episcop român, fiă-chiar și epis-
copul dela Gherla, să fi degenerat
până la atâta, ca să se facă așa di-
când ucigașul bisericeș sale, ca bi-
serică româneșă.

De-altmîntreșea școirea fôiei un-
gurescî este și absolut absurdă, căci
după ce matriculele în original au
fost și sunt redactate în limba ro-
mână, nu este posibil și permis pro-
oților, ca estrasele matriculare, șeu
copiile de pe acele matricule, să le
facă altfel, decât așa, cum sunt în
original, adecă în limba română. Prin
urmare, chiar decă episcopol Szabo
ar fi dat o asemenea circulară, cum
spune fôia ungurescă, ea nu pôte fi
obligătoare pentru nimenea.

S'a întâmplat, ce-i drept, că
tocmai în dieșca Gherlei s'au dat
preoților români și poruncî de acelea
ca estrasele matriculare să le redac-
teze în viitor în limba maghiară,
dér astfel de poruncî, pe cât șcim
noi, s'au dat până acum numai din
partea unor obrasnicî slujbași un-
gurescî, ér nu din partea unor au-
toritați bisericeșci și încă chiar a

unui episcop român, căci acêșta a
fi ne mai pomenit.

Așa șcim, că a făcut de curând
vice-șpanul comitatului Sêlagiu, care
printr'o ordinațiune adresată preo-
ților din acel comitat se încercă a-le
impune acestora, ca „în viitor es-
trasele matriculare, fiă în causă ofi-
cișă, fiă privată, să le redacteze
numai în limba maghiară”, fiind-că așa
arcere „spiritul timpului”!

Las' că preoții nôtstri nu sunt
slujbași vice-șpanilor și prin urmare
aceștia nici nu au drept de-a-le adre-
șsa lor ordinațiunii, dér — cum am
mai diș, astfel de ordonațiuni bas-
tarde nu pot fi obligătoare pentru
nimenea, fiă venite din partea ori
și cui.

Tocmai de aceea episcopol și
consistoriul din Gherla ar face cel
mai bun serviciu preoților din acea
dieșcă, decă în fața acestor ispite
li-ar da printr'o circulară povățuirile
de lipsă, ca nu cum-va vre-unul din-
tre ei să se lase a fi ademenit și să
ia de bani bunî astfel de poruncî
nelegale.

În acest sens dorim noi să pri-
mim șciri despre isprăvile episcopu-
lui din Gherla, ér nu monstrușități
ca cele comunicate de „*Egyetértés*”.
Credem, că cei competenți se vor
și grăbi a desmînți în dișerele ro-
mâne școirea fôiei ungurescî.

Mișcarea autonomistă din Fiume.

— Abdișcerea reprezentanței orașului. —

Faptul depunerii mandatelor celor
42 consiliieri orașenesci din Fiume a pro-
vocat o mare mișcare atât între popora-
țiunea orașului Fiume, cât și în spiritele
celor din Budapeșta.

În ședința confidențială a represen-
tanței orașenescî, ținută la 13 Noemvre,
Luigi *Ossoinack* a declarat fără încunjur,
că școpul depunerii mandatelor în masă,
n'a fost numai esercitarea unei presiuni asu-
pra guvernului, și a opiniunei publice precum
și a pressei maghiare șoviniste, ci mai ales
atrășerea atențiunei corôiei și provocarea ei
la evenimentele din Fiume.

De atunci începând o mare egițașă
domnesce în oraș. S'a lăși școirea, că gu-
vernul unguresc n'are de gând să facă in-
gerință numai asupra reprezentanței pe
calea comisiunei administrative, ci să pre-
tindă și dela institutorii din oraș de a-se
califica în limba maghiară. Poporul deduce
de aici ou drept cuvânt, că guvernul un-
guresc voeșce să maghiarizeze ou forța
orașul Fiume.

Pe stradele orașului circula o mare
mulțime de popor, și când se deschieră
ușile dela școșile, cari conșu la galeria
șalei ședințelor, se nășou o mare învâlmă-
șală. Pe piața de dinaintea casei orașului
sta om lângă om, manifestând prin strigări
de *Evviva Fiume! Evviva Maylander!*

După amiași la 6 ore podesta a des-
chis ședința. Erau de față 45 de represen-
tanți, 9 lipsiau. Podesta pronunță un pu-
ternic discurs. El dișe, că de-șce-ce planu-
rile guvernului vatâmă autonomia orașului
Fiume, el, mai bine va subscrie o poli-
țișă falsă, decât să fiă părtaș la aducerea
proictatelor legi ungurescî. În ședința oo-
misiunei dela 1883, guvernul maghiar a

declarat, că nu va aplica în Fiume decât legi aduse pe calea de ordinațiuni până când provisorul va fi în vigoare, și că va da ascultare și reprezentanților orașului. La declarația aceasta a dat ansă impresurarea, că deputații croați s'au opus la introducerea codului penal în Fiume.

Trecând la evenimentele din urmă podesta dîse, că ministrul-președinte unguresc l-a rugat să facă tot posibilul a câștiga pentru planurile lui și pe alegătorii din Fiume. Ași fi făcut pôte ceva, continua podesta, dacă la reintrocerea mea n'ar fi fost decis deja în principiu abdicarea în masă. De altfel tot nu put-am face nimic, deoarece intrîgă acțiunea guvernamentală a fost pusă rău la cale și populațiunea a fost atacată fără cruțare în presa din Budapesta, ceea-ce a amirito și turburat'o (Voci: Abasso Batthyány! Jos ou Batthyány!)

Podesta spuse mai departe, că în urma legilor ce vré să se aplice guvernul, autonomia fiumană va fi grav vătămă, cea mai mare parte din drepturile reprezentanței, ale magistratului și ale podestei vor fi esecutate de comisiune, care în esecțiuni disciplinare va judeca asupra întreg corpului funcționarilor, tot așa asupra coruii învățătorilor, ba chiar și asupra podestei. Drepturile consiliului școlar din Fiume le va esecuta tot numai comisiunea.

După ce sfîrși podesta se ridică Dr. G. R. Francesco și ceti abdicarea membrilor reprezentanței. Abdicarea această, precum M. L. m, a fost iscălită de 42 reprezentanți.

Se ridică apoi éráși podesta și în ton cător declară, că și el urmază esemul și între aplause nesfîrșite își dedă seara. După-ce sgomotul se mai potolita își continuă vorbirea. Fiți liniștiți, el, căci cauza noastră e dreptă, ea trebuie să învingă. Niciodată Fiume n'a fost tratat astfel. Imi iau rămas bun dela voi, pe 8 luni.... (aici lacrimile îi încetară graul).

Se ridică apoi Luiji Ossoinack și dîse: Obiceiul patrioților din Fiume este, ca ou ori-ce ocașiă, fiă înveselitore, fiă întristătore și dea espressione alipirii și fidelității lor față de Majestatea Sa. Trăescă monarhul!

Cu acestea ședința s'a închis. Pe strade podesta a fost obiectul unor mari manifestațiuni. Pe dinaintea locuinței sale s'a făcut o retragere cu torțe și cu musica orașenescă. Aici s'a cântat vechiul cîntec irredentist: *Lasse pur che i canti e sulti...* care are refrenul: *Nella patria del Rossini no si parla che italian*, adeocă: în patria lui Rossini numai italianesce se vorbesce. Apoi s'a intonat *Gott erhalte*. Intr'aceea se aușiau strigări de: *Abasso Bánffy*; *Abasso Batthyány*; *Evviva Fiume*; *Evviva l'autonomia di Fiume*!

Evviva!

„Partida populară“ și congresul catolic.

Semi-oficiosul „*Neus Pester Journal*“ vorbind despre congresul catolic, ce este întrunit la Budapesta, după ce spune, că cultura maghiară trebuie să fiă unitară și că într'un stat, al căruia populațiune e împărțită în naționalități, e foarte periculos ca și confesiunea să fiă un moment de desbinare, continuă astfel:

„Autonomia catolicilor este o urmare logică a egalei îndreptățiri, deoarece din punctul de vedere al statului nu e nici un motiv de a lipsi pe cea mai mare dintre biserică de un drept, pe care mai multe alte confesiuni mai mici îl au și-l folosesc. Adevărat, că problema acestei biserici este de a aduce organizația ei în consonanță cu autonomia, cu acea autonomia, care nu vine în conflict cu drepturile coronei, ale statului și ale laicilor. Ar fi însă foarte regretabil, dacă rezultatul congresului nu ar însemna numai un fiasco al autonomiei, ci deocă s'ar ivi și acel pericol care nu-l putem privi ca ou totul eschis, ca adeocă în simlul bisericii catolice însa-și se fiă neîncredere, ceartă, desbinări și ură de partide.

„Acest pericol amenință mai nemijlocit prin atitudinea partidei populare. Agitațiunea extremă și fără conștiință, cu care a intrat această partidă în campania alegerilor parlamentare, ne pôte da să cunoșcem ce s'ar puté aștepta încă dela această partidă, dacă i-ar succede să câștige masele. Conducătorul acestei partide și-a și virit intriga în știrile acelor naționalități, pe care a sperat a le câștiga prin fanaticism religios și prin jertfirea său cel puțin desconsiderarea celor mai vitale interese ale statului național maghiar.

„Naționalitatea și religiuinea sunt la poporele nemaghiare ale țerei momente adeseori de-o potrvă desbinătore. Dacă agitația infățișeză de-o parte naționalitatea, de altă parte însă și religiuinea ou amenințate, nu se pôte prevedé în adevăr la cel de esese nu ar puté fi seduse masele neculte. Mulți membri, chiar și din simlul partidei populare, nu vor da concursul lor unei astfel de politici de sinucidere.

„Este însă un joc periculos ou focul, dacă și de-oocamdată numai puține mâni îl ațită. Românii greco-catolici au protestat deja în contra congresului. Congresul nu le va rămâné dator cu răspunsul și cu deslușirea. Sperăm, că aceste nu se vor da în sensul partidei populare, de sigur însă nu în sensul contelui Ferdinand Zichy“.

Din vorbele fôiei pestane ar resulta, că Românii uniți n'ar fi protestat dacă intriga contelui Ferdinand Zichy nu și-ar fi virit cода între ei. *Risum teneatis!*

Austria și Ungaria.

„*Magyar Hirlap*“ dela 16 Noemvree ocupându-se într'un prim articol cu delegațiunile, atinge în legătură cu tema această și aspirațiile ce le nutresc Maghiarii de sus până jos. Etă ce scrie între altele fôia un-gurescă:

Statul maghiar numai sub hegemonia maghiară și numai în spiritul liberei desvoltări pôte esista, ca regat de sine stătător: Austria tot așa numai sub hegemonia germană și numai în spiritul liberei desvoltări pôte esista ca împărăția deosebită. Ori-ce altă politică, fire-ar ori cât de frumoasă, se dîcem modernă, ar sfâșia organismul celor două state în bucăți. Aceste sunt astfel de împrejurări, care nu se pot rezolva decât de statul maghiar împreună cu statul austriac. Până când așa dără e vorba de alianța celor două state, este iertat a considera aceste esecțiuni ca stabile și neschimbate. Indată-ce însă ele se vor schimba, nu mai esista nici stat maghiar, nici stat austriac, și între ele, ca state, nu mai pôte fi alianță...

Ungaria, care a rămas oredinoișă politice și libertății maghiare, astăzi mai mult ca ori și când e stat maghiar sănătos. Austria însă, care a rupt'o dintr'odată cu politica și libertatea germană, ași nu mai e decât caricatura unui stat. Natural, că în urma această se sgudue și dualismul, care e basat pe cele două state.

Fôia un-gurescă spune apoi, că în fața acestor fapte, delegațiunile au ajuns să fiă o formalitate, cum o formalitate a ajuns să fiă și dualismul. Din scrisorile fôiei un-guresce transpiră și ore-care temere, că mișcarea federalistă din Austria va trece și dincôce de Laita și atunci rău va fi de cei cu „hegemonia maghiară“.

SCRIRILE DILEI.

— 5 (17) Novembre

Convenire colegială. Reuniunea română de gimnastică și de cântări din Brașov va arangia Sâmbătă seara, 8 (20) Noemvree, o convenire colegială în sala otelului „Central Nr. 1“. Programul îl vom publica mâne.

Înmormântarea lui Gheorghe Chițu. Sâmbătă s'a făcut, serie „Liberalul“, la Craiova cu mare pompă și cu concursul întregii

populațiuni, înmormântarea ilustrului român Gheorghe Chițu. M. S. Regele era reprezentat prin d-l aghiotant Major Gratoschi, care a depus pe catafaloc o prea frumoasă corună din partea Suveranului; guvernul prin d-l președinte al consiliului d-l Sturdza și prin d-nii ministrii Stolojan și Ion I. C. Brătianu; Academia prin d-l profesor Gr. Tocilescu; Camera, prin d-l vicepreședinte Al. Lupășcu; Senatul, prin d-l profesor și senator N. Crătunescu; Creditul rural, prin d-nii D. Polizu-Micșunescu și Tașche Protopopescu; etc. Tôte județele Olteniei erau reprezentate prin delegațiunile speciale, ou corone. Județul Dolj prin președ și Consiliul județian, prin deputații și senatorii lui; orașul Craiova prin Primarul său ou întregul consiliu comunal. Două deș de primar rurali din jud. Dolj erau de asemenea preșenți. Tôte școlile publice, tôte societățile, străine și române, ou drapelule lor erau înșiruite pe stradele învecinate ou biserica. Divizia I din corpul I de armată sub comanda d-lui general Stoiloff dădea onorurile militare. Tôte casele de pe drumul cortegiului până la cimitir erau cernite; felinarele electrice aprinse și în doliu; prăvăliile închise. O lume imensă umplea curtea și împrejurimile bisericii și stradele până la cimitir. Era o manifestație impunătoare și demnă de memoria lui Gheorghe Chițu. Peste o sută de corone, cu inscripțiuni fericeite, erau depuse pe catafaloc, în două caré speciale, pe carul mortuar, mai erau purtate de primarii rurali, de diferite societăți și delegațiunile Ceremonia religioasă s'a sfârșit la ora 3, după care au început discursurile. Primul a fost rostit de d-l Sturdza în numele guvernului. Au vorbit apoi d-nii Tocilescu, în numele Academiei; d-l Betolian, în numele baroului; d-l Nicolaide în numele Consiliului județean de Dolj. Drumul până la cimitir se face printre două ziduri vii, ale mulțimei imense și întristate. La grôpă mai rostose discursuri d-nii Măldărescu, primarul orașului, Burilă, directorul liceului „Carol I“; deputatul Miteșcu, din partea Clubului liberal și Take Poliorat, din partea Clubului conservator. Cosciugul este coborât în grôpă, armata trage peste ea salvele regulamentare.

Ecouri dela Răsboeni. D-l V. A. Urechidă, presidential serbărei, a primit dela Felibrigiul latin din Montpellier următoreea scrisoré cu data de 4 Novembre 1897:

„Felibrigiul latin rógă pe d-l V. A. Urechidă să bine-voescă a depune la picioarele monumentului lui Stefan cel Mare adesiunea și urările sale. Eroismul unui om este pentru națiunea sa ou cetate tot atât de sigură și de durabilă, cât și pétra și bronzul. Fie ca esemplul învingătorului de la Rahova să crească din ce în ce forțele multiple ale Orientului român! Găsescă el în acest esemplu forța, care va face din junele regat al României și din fiul lui, fruntea liberei confederațiuni din Orient, din zăpeșile Carpaților până la munții Persiei și la Marea-négră, până la valurile care scaldă estățile Beyruth și Iaffa. În numele felibrigiului latin! — Roque-Ferrier, Urbain Cadilhac, Cuxao G. Roudier, Alfred Barlat, Charles Gros, Auguste Veyrier“.

Conducătorii de matricule și gâdele. Înaintea curții ou jurați din Budapesta s'a pertractat alaltăeri un proces de presă foarte caracteristic. Procesul a fost intentat de procuratura din Budapesta în contra fôiei clericale catolice un-guresce „Magyar Állam“. Un colaborator al acestei foi, *Karácsony Aladar*, făcând nișce comentarii la o corespondență, a dîs între altele: „Cășetoria civilă este o funcțiune de stat tocmai așa, ca și esecutiunea pentru dare. Său ca și spânzurătoreea“... „Conducătorul matriculelor civile încă nu este mai mult, decât un organ al ordinei de stat, ca și *Bali Mihály* (gâdele), care are să sugrume libera respirație a de-apropelului său“. În aceste observații procuratura din Budapesta a găsit agitație în contra instituțiunei cășetoriei civile și a intentat proces de presă contra autorului. La pertractare însă, care s'a ținut alaltăeri, jurații unanim au declarat

pe autor *nevinovat*. Astfel procesul s'a terminat ou achitarea autorului, oărnia statul va avé să-i restitué cheltuelile. A aseména deocă pe conducătorii matriculelor de stat ou gâșii omorțorii de omenș, după verdicțul de mai sus, nu constitué vre un fapt punibil. Această, vedé bine, nu este a se înțelege și pentru cazul, când acusatul ar fi, de esemplu, un Român, căoi atunci fără 6 luni de temniță n'ar scăpa.

Corone eterne. Comitetul subșoris a primit în amintirea lui *Márinel* dela L. V. și L. suma de 10 fl. drept o corună eternă pe mormântul lui. Suma această s'a adaus la *fundațiunea iubiților reșosați* — pentru ajutorarea școlărilor români șeraol. — Brașov 5 (17) Noemvree 1897: *Comitetul parochial român gr. or. din Cetatea Brașovului*.

D-l Iancu Lupul, mareșalul Bucovinei, a fost ales vice-președinte al Camerei deputaților din Viena, în locul d-lui de Abrahamovicz, ales președinte.

Musică militară rusescă în Paris. Musica regimentului rusesc *Preobrasinski* a sosit dîtele trecute în Paris, unde va da concerte. Din incidental acesta s'au făcut mari manifestațiuni de priștine franco-rusă. Soldații ruși au fost internați într'o casarmă, și li-se va da un mare banchet.

„Români demonstrați“. Sub titlul acesta publică foile maghiare o notiță în care se dîce, că Românii din Ardél sunt foarte supărați pe ministrul-președinte Bánffy din cauza răspunsului ce l'a dat la interpelația lui Șerban în afacerea decorării lui *Jeszzen-szky*. Din Sibiu se sorie — dîc numitele foi — că „agitatorii“ valahi de acolo vor arangea în curând adunări în mai multe localități, ca să paralizeze efectul răspunsului lui Bánffy. Prima adunare de demonstrație se va arangia la 20 Noemvree în *Egersig* din incidental sfîntirei bisericii greco-orientale de acolo. — Nu-i vorba, minunați informatori au foile din Peșta! Și reuțăcioși și stupidi!

Condamnări în masă în Croația. Esecitorii noștri cunosco cazul, ce s'a petrecut o'ou luna de dîle înainte în comuna *Sieniceao* din districtul *Pisarovina* din Croația, unde poporul înversunat a omorît pe trei funcționari, fiind-că îi bănuia, că au mers în comună să arboreze stindardul maghiar pe biserica lor serbescă. De-asemena cunosco turburările sângeroșe ce au urmat acestui cas. O scire telegrafică din Agram spune, că tribunalul a dus pe banca acusaților 36 de indiviți din acea localitate, acusați ou omor, al căror proces se pertracteză tocmai acum. Pertractarea această va dura mai multe dîle. Pe cum se vede s'au pus la cale o mulțime de condamnări. Tribunalul din *Eszék* acasă pe preotul *Firinger* și pe 70 de poporenți din *Bosnjaci* ou delictul revoltei contra autorităților. Tribunalul din *Posega* a pertractat deja procesul a 86 acusați, pe cari i-a osindit până la unul. Tribunalul din *Belovar* a judecat 14 indiviți tot pentru orima de-a se fi reșculat contra autorităților. Tribunalul din *Ogulin* a osindit pe 40 acusați tot pentru aceeași faptă. Mai mult de 500 indiviți din Croația și Slavonia au fost judecați anul acesta pentru turburări și nesupunere, ér vre-o 300 zac și acum în închisori preventive. — Rôdele politice Bánffy-Khuen-Hedervary.

Diare oprite. Ministrul un-guresc de interne a oprit intrarea pe teritor ungar diarelor din Belgrad „*Hatanic*“, „*Beogradske Opatinski*“ și „*Srpski Prej ded Basne i Herzegovina*“, apoi fôiei din Berlin „*Neues Leben*“ sub cuvânt, că ar avé tendințe contrare statului ungar. Pe basa acestei opriri, ministrul un-guresc de comerț a denegat debitul postal acestor diare.

O evreică — călugăriță. Din Graț se sorie, că evreica *Nelli Geber*, fiica unui comerciant jidau din Ungaria, s'a botezat în religia catolică și a intrat într'o mănăstire de călugărițe din Graț.

Încercările de evadare ale lui Boicev. Din Sofia se telegratéză, că criminalul *Boicev*, care a ucis pe *Ana Simon* și care a

fost osândit la închisoare pe viață, a încercat să evadeze din închisoare. El sparse, cu doi drugi de fier, o gaură de vre-o 60 cm. în zidul închisorii, dăr a fost surprins de păcălabii temniței. *Boicev* este supus de atunci unui regim penitenciar mai sever.

Bôle de porci pe teritoriul orașului Brașov. Pe teritoriul orașului Brașov de mai mult timp a hântuit între porci orbalțul și alte bôle lipicioase, din care cauză teritoriul a și fost pus sub carantină. Acum însă constatându-se, că bôlele au înțecat, vice-spanul comitatului a soos de sub carantină teritoriul orașului Brașov, așa că mâne, Joi, se va pute ține din nou tîrg de porci, după un interval atât de îndelungat.

Carnea de cal în Budapesta. Un caz caracteristic se vestese din Budapesta. Măcelarul *Toth Imre* a primit la sfîrșitul lunii trecute din Viena 876 chile de carne de cal în butoie. Măcelarul este urmărit de poliția. Dispărînd din oraș, nu i-s'a aflat urma încă până azi. O fôia uugurească, înregistrînd cazul acesta, face nise comentarii foarte potrivite. Micșorîndu-se tot mai mult tramvaurile cu cai — ăice fôia maghiară — ce se se alegă din nobilele animale? La pensă nu le putem pune, armatei grecesci nu-i mai trebuie — așa-dăr trebuie să-i consume orașenii. În cele din urmă vom mânca filé de cal și „pörkölt“ de cal, ba vedem chiar cu grôză cum se apropie timpul în care dinții noștri nu se vor mai rupe în plăcinte cu cereașe, ci în potocioale răcicite prin „gulyás“... Dăr ne vom obișnui, și pe cum în cestiunea fineții facem deosebire între partea de dinainte și cea de dindărăt a găscii, între spinarea și fierul piciorului de iepure, toamai așa chelnerii vor întreba, decă dorim filé de cal? Și de ce ar fi pœat acesta? În Berlin și Viena se mănîncă destulă carne de cal. Singura supărare ar fi, decă boerii din camere uugurească mîncînd și ei ast-fel de carne, ar începe să svirle și bată din picioare, ca obstrucționiștii din Viena...

Societatea de lectură „Ioan Popasu“ a junimei studioase dela Institutul teologic-pedagogic gr. cr. rom. din Caransebeș, în ședința generală ținută în 7 Oct. v. c. s'a constituit în modul următor: Președinte a fost ales d-l prof. Iosif Bălan; vice-președ. Ioan Roșca, cleric an III; secretar: Cornel Pansiovan, cleric an III; notar: Ioan Popovici, cleric an III; vice-notar: Marian Groza, ped. an IV; bibliotecar: Aurel Maghețiu, cleric an II; vice-bibliotecar: Nicolae Boldoi, ped. an III; cassar: Felician Nemoian, cleric an II; controlor: Ilie Ambros, ped. an IV. Redactor al foii „Progresul“: vice-președintele Ioan Roșca. În comitet: Președinte: Ioan Roșca, cleric an III; Vasilie Blaj și Aureliu Iosof, cleric an II; Ioan Miter și Teodor Șandru, cleric an I; Patrioiu Rămneanțu, ped. an IV; Alexandru Onac, ped. an III; Iosif Jian, ped. an II; Simion Popovici, ped. an I.

Damele române din Timișoara invită la Concertul împreunat cu petrecerea de dans, ce-l vor arăgia cu concursul tinerilor învățători din inspectoratul Timișorii, în favoarea copiilor sereaci dela școalele române de acolo, în 11 (23) Noevre 1897, în sala „Fabrikhof“. Pentru comitetul arangiator: Maria Putiș, presidentă; Nicolae Gherdan, secretar. Începutul precis la 8 ore sêra.

Biletul de persoană 1 fl., de familiă (3 membri) 1 fl. 50 cr. Oferte și suprasolviri maritimose se primesc cu multămîntă la adresa d-nei cassiere *Maria Gherdan* (Timișoara, Fabric, Tigerasse Nr. 5) și se vor obița pe cale diaristică. În pœasă se va juca „Bătuta“ și „Călușerul“.

Călindarul Plugarului pe anul 1898, redactat de Ioan *Georgescu* și apărut în editura tipografiei „A. Mureșianu“ din Brașov, conține: pe pagina primă portretul bine reușit al regre-atului Alexandru Roman; urmîză apoi Regentul anului, Începutul anutimpurilor, Sêrbătorile și alte ăile schimbătoare; Calculul sêrbătorilor mai mari; Posturile și altele; apoi

Genealogia domnitorilor din Europa; urmîză cele 12 luni cu povețe deosebite pentru lucrările economilor în fiă-care lună și cu semnele timpului. După aceea urmîză Timpul încolțirii și creșterii sêmînturilor; Greutatea de mijloc a bucatelor; Compe-tințe de timbre și de taxe cu un lexicon alfabetic al diferitelor acte și documente supuse timbrului etc. Taxele postale și telegrafice după cea mai nouă tarifă; căt timp pœrtă animalele de casă; Mêsurile noue etc. Partea literară și economică este de-asemena foarte variată și bogată, cuprinzînd mai mulți articuli bine aleși, novele, poesii etc. La început biografia lui Al. Roman, apoi o întroducere de autor, un articol intitulat: Alegerea carierelor; Cei doi prieteni (istorisire morală) trad. de N. Petra-Petrescu; Numai una, poesiă de G. Coșbuc; Bogatul și sêracul în spiritul lunei și în ordinea Provedinței. de Dr. Elefterescu; Insurat de două-ori, (novelă populară) de I. Pop Reteganul. Partea economică, redactată de I. Georgescu, începe cu un articol: Economia înțelptă; urmîză Rotațiunea în cultura legumelor; Incolțirea sêmîntelor; Bôlele animalelor de casă; In-grășatul porcilor; Animale folositoare și stricătioase grădinăritului și plugăritului. La urmă câte-va pagini de povețe, Diverse, Glume etc. apoi câte-va côle de anunțuri. Prețul 25 cr.; trimis prin postă 30 cr. La 10 esemplare comandate de-odată unul se dă în cinste. De vîndare la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov.

Maghiari romanisati?

„*Néptanítok Lapja*“, organ al ministeriului uuguresc de culte, s'a ocupat într-unul din numerii sêi trecuți cu cestiunea „romanisării Maghiarilor.“ O temă foarte curioasă acesta, trasă de pœr, numai ca să se „dovedescă“ cumva, că nu Românii se maghiarisează, ci Ungurii se romanisează, și în consecință să arate căt de „nedrepte“ sunt plîngerile Românilor din Transilvania și Ungaria, că sunt maghiarisați cu forța.

Scótem câte-va date din articolul fôiei uuguresci.

Ea ăice, că în Sătmar pierderea Maghiarilor e nespus de mare; afară de orașe, numărul Maghiarilor romanisati s'ar uroa la considerabila cifră de 18,000. în comitatul Têrnavei-mari la 8,000, în Turda-Arieș la 13,000 etc. Singur numai ținutul Baiei-mari a pierdut cel puțin 200 de Maghiari, cari în decursul vremilor s'au romanisat.

În multe comune mixte, unde Ungurii numără numai câte 2—300 suflete, ei nu au școala lor proprie, ci copiii lor cercețeză școalele confesionale ale naționalităților. În comitatul Torontal sunt 37 de comune, cari în lipsa școlilor de stat cei 100—300 de Maghiari în minoritate își dau copiii la școala valahă, unde se romanisează. Astfel de comune sunt: în Bihor 17, în Sătmar 23, în Caraș-Severin 9, în Timiș 24, Arad 22, Turda-Arieș 7, Solnoc-Dobœca 4, Sibiu 2, Têrnava-mare 2, Mureș-Turda 16, Coșoana 3, Brașov 4, Alba inferioară 14. În Ardél și între Mureș-Tisa sunt 392 astfel de comune, dintre cari numai în 154 sunt școle uuguresci, ér în 238 Maghiari sêu se romanisează, sêu devin Sași.

Organul pedagogic oficios al ministeriului arată apoi, că în Alföld, în ținuturile curat maghiare, Maghiarii n'au de loc școle. După datele oficioase în acele ținuturi sunt 108 863 copii obligați a cerceta școala — care n'o au. Lipsele în privința acesta sunt deoi mari — continuă „*Néptanítok Lapja*“. Budgetul instrucțiunii ar trebui sporit cel puțin cu 2 milioane la an, fără a spera, că prin acesta s'ar ajunge la ore-care contopire. Numărul școlilor de stat s'ar uroa dela 1200 la 3600.

Fôia uugurească cere apoi dela guvern, să se pună cu totă serioșitatea pe înființarea de Kisdedov-uri, în fiă-care comună, din cari eșind tinerele mlădițe ale naționalităților, ele cu atât mai ușor se fiă accesibile pentru limba maghiară.

Nu mai trebuie să pierdem cuvinte pentru a arăta, cătă mistificăția și rœutate

zace în datele organului maghiar. Legenda despre romanisarea Maghiarilor am mai audît'o de multe-ori; ea s'a colportat prin presa maghiară numai și cu singurul scop, de-a seduce opinia publică din străinătate și de-a arăta celor nesciutori căt de „blândi“ și „toleranți“ sunt soviniștii maghiari față cu națiunile nemaghiare. Dăr ea nu mai prinde azi, caci prea s'au deochiat maghiarizatorii prin mêsurile despotice de desnaționalizare ce le-au luat și le iau contra noastră, decăt ca cine-va, fiă căt de scurt la mîntre și inimă, să le mai credă.

Literatură.

Secunda*). Se știe, că Academia Română, decerne în fiă-care sesiune mai multe premii. Anul acesta aflăm, că printre concurenții premiului Adamachi, care se va da unei lucrări cu conținut moral de ori-ce natură, — s'a însoris și poetul Haralamb G. Lecca, colaborator la mai multe reviste, între cari și „Familia“. Volumul prezentat Academiei, pœrtă numele *Secunda*. *Secunda*, (urmare la întăiul volum *Prima*, apărut acum doi ani) e o culegere de poesii dela 1895—1897, cuprinzînd 22 bucăți poetice, tipărite pe vre-o 200 de pagini, ceea ce înseamnă, că autorul posedă o imaginația bogată. Pretutindenți contraste, descrieri și metafore meșteșugite, ritm în deobște plăcut, rimă fericită, ér limba curată și curgătoare. O critică apărută într'un diar buerescean, găsese poesia D-lui Lecca „prea bogată în descripții și prin urmare puțin mișcătoare. Notele îndușoșătoare sunt outropite de o multime de icône și „impresii, cari, în graba condeiului, i-se presintă pentru o singură idee. De aci neajunsul de a pune lucruri de prisos, alături de cele mai frumoșe și mai originale idei“. Fiă-ne ertat a nu împărtăși această părere. Sunt bucăți, ca de pildă *Poetul*, pline de simțire și căldură, sêu cîntul 3-a din *Bianca*, în care am găsit cele mai frumoșe versuri de dragoste, ce s'au scris dela mörtea lui Alexandri; ér poesii descriptive, cum bună-ora *Tablou*, n'au nici un rënd de prisos. Spațiul și timpul nu ne îngăduese o amănunțită dare de sêmă asupra *Secundei*. Ne mîrginim în a ne resuma părerea în câte-va cuvinte: un volum, care merită să fiă, și oredem, că va fi premiat.

ULTIME SCIRI.

Viena, 16 Noevre. Delegațiunea austriacă s'a deschis azi. De față erau toți miniștrii comuni. Conte Goluchowski a provocat pe br. Helfert se primescă presidenția după etate. Acesta primindu-o, deschise ședința înainte de alegerea președintelui Hofmann von Welenhoff a declarat în numele soților sêi de principii, că ei nu vor lua parte la desbaterile budgetului comun decăt numai cu reserva, ca pactul cu Ungaria să fiă reînôit pe cale parlamentară.

După acesta a urmat alegerea președintelui. A fost ales contele Francisc Thun. Vice-președinte a fost ales cavalerul Javorski.

Budapesta, 16 Noevre. „Magyarország“ este informat, că în discursul tronului cu care monarchul va răspunde delegațiunilor, va atinge și cestiunea cretană, rêsboiul turco-grecesc și tripla alianță. Partea acesta a răspunsului se așteptă cu mare interes.

Atena, 16 Noevre. Naia austro-ungară „Francisc Iosif“ a plecat din Pirei la Mersina, ca să ia parte la bombardarea orașului, la cas când Pôrta n'ar da satisfacția până Joi la amiază Austro-Ungariei.

Constantinopol, 16 Noevre. În cercurile diplomatice se vorbește, că Pôrta otomană va da Austro-Ungariei satisfacția cerută. Pôrta a

*) Apare ăilele acestea și se pœte procura prin administrația fôiei noastre și dela librăria Ciurcu.

rêspons baronului Calice, că e aplecată a ridica din post pe muteserif-ul din Mersina și a face onorurile pavilionului austriac, dăr pe valiul din Adana nu-l va depune din oficiul sêu. Cu tôte acestea se crede sigur, că Pôrta, nevoită, va implini și această dorință a monarchiei.

DIVERSE.

Cea mai vechiă obstrucția. Obstrucția, ce o fac Germanii din parlamentul vienes contra lui Baden și a majorității sale, a devenit fără indoială faimôsă în anele parlamentare. Ea dă motiv multor curioși de a cerceta prin istoria timpurilor, după cea mai veche obstrucția. Cea mai veche obstrucția se ăice a fi aceea, care a făcut'o senatorul roman *Clodius*, care prin o lungă vorbire a voit să zădărnicească o hotărîre a Senatului roman — vorbirea lui însă a fost împedată de șgomotul puternic, care i-a făcut imposibil partea din urmă a discursului. Êta obiectul, care se pertracta în 1 Octomvre a anului 57 a. Chr. în ședința Senatului roman: *Cicero*, într'o scrisoare adresată cătră fratele sêu Duintus, se numi pe sine reprezentantul vechii idei de stat. În el nu este persecutat Cicero, ci serioșitatea rigorosă și demnitatea statului. Acest Cicero a fost silit într'o ăi să se refugie c dinaintea inimișilor sêi. El a trăit în esiele trist și amar. Într'aceea în Roma încegry. să se lățescă „partida libertății“ și să cnea vină populară. Avera lui Cicero a fi de confiscată. Un loc de casă, care a fost a lui, fû designat de templu al libertății și pe acest loc era să se ridice și statua e libertății. Însă fiind-că n'aveau încă o ca din clasică, în locul acela a fost înălțat obeliscul unui faimos veteran din Tanagra. După scurt timp Cicero se reîntorse éragși în Roma și voi să-și primescă în posesiune locul. Contrarul sêu, *Clodius*, deolară la acesta, că locul e proprietate sfântă de care nimênuia nu-i este iertat a-se atinge. Colegiul preoților însă opină, că *Clodius* n'are nici un drept a-se amesteca în afacere, nici poporul, nici plebeii n'au impuniterit pe *Clodius*, să se ocupe de lucrul acesta. Este cu desêvêșire just și drept, decă casa lui Cicero va fi de nou edificată și decă se va da éragși în proprietatea lui. Senatul ținî ședința în 1 Octomvre a anului 57 a. Cr. *Clodius* știe, că Cicero va fi susținut în dreptul lui, și de aceea ținî o lungă vorbire obstrucționistă, despre care într'o epistolă adresată cătră Artius se ăice: „Când a venit rëndul lui *Clodius*, a voit să zădărnicească hotărîrea printro lungă vorbire. Timpul când trebuia să se sfîrșescă vorbirea, n'a fost fixat. Dăr după ce vorbe deia *trei ore lungi*, șgomotul deveni atât de mare, încât a fost silit să se oprêscă“... Cu alte cuvinte, Cicero și-a recăpătat casa. *Clodius* era patrician, crescut în cele mai conservative și guvernamentale principii.

Cariera unui milionar. În istoria vieții renumitului milionar *Vanderbilt*, punctul cel mai însemnat este, că cea mai mare parte a colosalei lui averi, și-a câștigat'o numai după-oe a trecut peste vârsta de 70 ani. Până la 70 ani avea numai 20 milioane dolari, din care în timp de 20 ani a făcut 80 milioane. Avera această colosală n'a câștigat'o prin speculațiuni, ci prin contopirea diferitelor întreprinderi de căi ferate ajunse la marginea falimentului. El începî să se transporteze pasageri din Long-Island la New-York. Atunci cunoscu el puterea vaporului și curînd își cumpără un vapor, ér mai târziu își arangia o întregă flotă pentru comunicația maritimă. La vârsta de 70 ani își vîndu întreprinderea această și, cu f'oe juvenil, se apucă să organizeze și construescă căi ferate. Prin marea lui cunoscință de ômenii știea totdeuna să și alegă pe cei mai capabili, chiar decă trebuia să-i scôtă din negura necunoscutului, și-i pune în fruntea întreprinderilor. Cea mai mare parte a averii lui o moșteni fiul sêu *Vilhelm*, care l'a suovăieuit numai cu 9 ani. Acesta posedă 200 milioane dolari, pre cari în ora mörții îi împărți între cei opt fii ai sêi.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Noemvre 1897.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de corone ung. 4%	99.95
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.65
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.60
Bonuri rurale ungare 4%	97.70
Bonuri rurale croate-slavone	97.75
Imprum. ung. cu premii	159.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	139.50
Renta de argint austr.	102.45
Renta de hartie austr.	102.35
Renta de aur austr.	122.95
Losuri din 1860	143.—
Actii de-ale Banței austro-ungar.	951.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	386.50
Actii de-ale Banței austr. de credit.	352.75
Napoleonori	9.52 1/2
Mărci imperiale germane	58.85
London vista	119.75
Paris vista	47.55
Rente de corone austr. 4%	102.05
Note italiene.	45.20

Cursul pieței Brașov.

Din 17 Noemvre 1897.

Bancnota rom. Cump.	9.46	Vënd.	9.48
Argint român. Cump.	9.42	Vënd.	9.44
Napoleon ori. Cump.	9.51	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.64
Ruble Rusesi Cump.	527.	Vënd.	—
Mărci gemane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
So. ris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Concurs.

Stațiunea de învățătorie la școala de tete a „Reuniunii Femeilor Române Sălăgene“ devenind vacantă, prin abdicare, pentru complinirea acesteia se publică concurs.

Emolumentele împreunate cu această stațiune sunt:

1. Plata anuală în număr 360 fl. solviți în rate lunare.
2. În edificiul școlii locuință cu trei chilii, culină, cameră, pivniță și grădină de legume.

Doritorile de a obține această stațiune se-și subțernă resursele provădute cu atestat de calificațiune până la 15 Decemvre st. n. la presidenta Reuniunii în Șimleu.

Învățătoresă aleasă va avea să-și ocupe stațiunea la 1 Ianuarie 1898. Șimleu, 14 Noemvre 1897.

Augustin Vicașu,
actuar.

1—2

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octombrie st. n. 1897.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- Trenul accelerat (peste Arad) sosesc la 0 ore 0 min. dimineța.
- Trenul de persoane la 8 ore dim.
- Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- Trenul mixt la 10 ore 25 min. séra (acesta delo Budapesta până la Clușiu e tren de persoane, ér delo Clușiu până aici tren mixt*).

Dela Bucuresci la Brașov:

- Trenul mixt, care circula numai Vinerea delo Predeal, la 0 ore 0 min. dim.
- Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
- Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.
- Trenul de pers., la 9 ore 8 min. séra.
- Trenul accel. la — ore — min. séra.

Delo Kezdi-Osorheiu la Brașov:

- Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătura în St. Georgi cu Ciuc-Szerda).
- Trenul de persoane la 1 órá 51 m. p. m. (delo prima Iulie până la 31 August va avea și acest tren legătura cu St. Georgi cu Tușnadul).
- Trenul mixt, la 7 ore 3 min. séra, (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Delo Zérnesci la Brașov (G. Bartolomeiu).

- Trenul mixt 6 ore 22 min. dim.
- Trenul mixt la 1 órá 9 min. p. m.

Anunț.

33 bucăți trepte cioplite de piatră de 109 cm. lungime, rămase delo zidirea casei Nr. 5, Târgul grâului, **sunt de vânzare cu prețuri reduse.** Tot acolo se pot cumpera mai multe **sobe vechi** de tuciu.

Informațiunii dá Epitropia bisericei, Strada Hirscher Nr. 6 și Strada Funarilor Nr. 40.

De inchiriat.

In Villa Luckhardt este de închiriat o locuință constăătoare din 4 odăi, bucătărie de vară, pod, pivniță, grajd, sopron și grădină mare de pome.

Informațiunii mai amănunțite dá Dr. Eugen de Lemény, avocat, strada Michail Weiss Nr. 24. 2—3.1429.

Nr. 17460—1897.

PUBLICAȚIUNE!

Socotela casei orașenesci pro 1896 dimpreună cu toate acludele și rapórtelero comptabilităței orașenesci și a comisiunii revisuirero socotelei se află, în sensul §. 142 al art. de lege XXII din 18-6, în decursul a 15 zile în expeditul acestui magistrat.

Eventualele observațiuni din partea solvitorilor dărei au de a se ascerne în decursul amintitelero zile la acest magistrat.

Brașov, 10 Noemvre 1897.

14222—2. Magistratul orașenesc.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei administrațiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemént, care cresce cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

„THE GRESHAM“

Societate Englesă pentru asigurarea vieții

Fundată în anul 1848. în Londra. Fundată în anul 1848

au înființat cu începerea delo 1 Septemvre a. c. o nouă

modalitate de asigurare a împrumuturilor hipotecare,

care face posibil fie-cărui proprietar de pământ sau de case, a cărui avere imobilă este încercată cu datorie hipotecară, în schimbul unei tace neînsemnate se asigure familiei sale avantajul, că în cas dacă ar muri în decursul terminului de amortisare se-î rămână proprietatea hipotecară liberă de datorie.

Pintr'o astfel de asigurare a datoriei hipotecare, societatea în schimbul unei tace anuale foarte neînsemnate, ia asupra-și obligaméntul, că la mórtea părții contractante, întemple-se aceea ori-și când în decursul terminului de amortisare, se plătescă imediat banței împrumutătoare restul datoriei hipotecate, punénd familia în posesia proprietății libere de datorie.

La încheierea acestui soiú de asigurare este cu totul indiferent, dacă împrumutul este contractat de acuma, ori mai de mult, de-ore-oe taca anuală se calculează numai pentru timpul restant.

Condițiunile sunt clare și pot fi înțelese ușor de ori cine.

Procedura de contractare la asigurare nu este împreunată cu nici o greutate.

Informațiunii mai detaliate oferă:

Szepessy Lajos,

representantul pentru Ardeal al secțiunii de împrumut hipotecar a

societății englese de asigurare pe viață „The Gresham.“

Cluj, Trencsen-tér Nr. 1, (casa proprie).

8—10

Deschidere de prăvălie cu vechituri.

Subscrisul are onóre a face cunoscut onorat. public, că: **am deschis** în strada Măcelarilor casa lui Korodi M. Nr. 2.

Prăvălie cu vechituri.

Cumpăr și vënd resturi de stofe și mărunțisuri. Cumpărare și vânzare de mobile.

De o cercetare numărósă Vē rógă cu totă stima:

Elias Rosenberger.

3—3.1414

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, se binevoiescă a srcie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.